

**MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AGENȚIA DE INTERVENȚIE ȘI PLĂȚI PENTRU AGRICULTURĂ**

**FONDUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII ȘI
MEDIULUI RURAL**

GHIDUL
solicitantului de subvenții
aferent formei de subvenționare complementară
Măsura S.C_5.1
Stimularea accesării creditelor investiționale
sau pentru mijloace circulante

Chișinău 2024

Ediția I

CUPRINS

I. PREVEDERI GENERALE.....	4
II. DESCRIEREA MĂSURII.....	8
III. CRITERIILE DE ELIGIBILITATE.....	10
IV. DOCUMENTE OBLIGATORII ȘI SUPLIMENTARE.....	11
V. PROCEDURA DE DEPUNERE A CERERII DE SUBVENȚIONARE.....	122

Stimați solicitanți de subvenții!

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică pentru potențialii beneficiari de subvenții din *Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural* și constituie un suport complex pentru elaborarea proiectului conform cerințelor specifice ale „**Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural**”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464/2023, care se aplică pentru perioada 2023-2027.

Ghidul Solicitantului descrie regulile de pregătire, elaborare și de depunere a dosarului de solicitare a subvenției, prevăzute pentru măsura

– ***Stimularea accesării creditelor investiționale sau pentru mijloace circulante.***

Ghidul, conține criterii și condiții specifice de eligibilitate, lista bunurilor sau lucrărilor pentru care a fost accesat creditul investițional sau creditul pentru achiziționarea mijloacelor circulante specifice.

Pentru corectitudine, se vor indica documentele ce urmează a fi prezentate de către fermier, dar și suma maximală anuală a subvenției acordate unui singur beneficiar, în cadrul prezentei măsuri.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate, pot suferi rectificări pe motivul modificărilor legislative sau procedurale survenite.

Varianța actualizată a ghidului va fi publicată pe pagina web a Agenției și poate fi accesat la: www.aipa.gov.md.

IMPORTANT!

Pentru a obține informații despre FNDAMR ne puteți contacta direct la Direcțiile Teritoriale ale Agenției, prin telefon, e-mail sau pagina de internet –

vezi datele de contact aici:
<https://aipa.gov.md/ro/sectii-servicii-teritoriale>

I. PREVEDERI GENERALE

Prezentul Ghid vine întru informarea celor interesați de depunerea cererilor de subvenționare pentru măsura **Stimularea accesării creditelor investiționale sau pentru mijloace circulante**.

Scopul acestuia constă în facilitarea accesului la informații a solicitanților de subvenții pentru rambursarea ratei dobânzilor achitate în urma accesării creditelor investiționale sau creditelor pentru achiziționarea mijloacelor circulante, utilizate în cadrul exploatațiilor agricole deținute, obținute de la bănci sau organizații de creditare nebancară înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova.

Subvenția se acordă solicitanților a căror cerere a fost evaluată pozitiv și aprobată pentru achitare de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare AIPA).

Măsura SC_5.1 Stimularea accesării creditelor investiționale sau pentru mijloace circulante face parte din lista măsurilor de subvenționare în cadrul formei de subvenționare complementară.

Principiile de subvenționare și stimulare a investițiilor prevăzute la măsura **SC_5.1 Stimularea accesării creditelor investiționale sau pentru mijloace circulante** sunt descrise în **Legea nr.71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural**¹. În prezenta Lege se descriu toate principiile de subvenționare și politicile statului în domeniul de incidență, atribuțiile autorităților administrației publice în domeniul subvenționării în agricultură și mediul rural, ce reprezintă fiecare dintre cele 5 forme de subvenționare, condiții de eligibilitate pentru subvenții, obligațiile subiecților subvenționării și procedura de examinare a cererilor de subvenționare.

Organul responsabil de subvenționarea Măsurii **SC_5.1 Stimularea accesării creditelor investiționale sau pentru mijloace circulante** este Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) care funcționează în baza **Hotărârii Guvernului nr.20/2019**². Agenția are misiunea de a gestiona resursele financiare ale Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural și resursele financiare acordate

¹ **Legea nr.71 aprobată de către Parlamentul Republicii Moldova din 31 martie 2023** cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural. Publicat: 20 aprilie 2023 în Monitorul Oficial nr. 134-137, art. nr.: 209.

² **Hotărârea Guvernului nr. 20 din 18.01.19** cu privire la reorganizarea Instituției Publice „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”. Publicat: 17 mai 2023 în Monitorul Oficial, nr. 170-171, art. nr.: 390.

de către partenerii de dezvoltare, alocate spre administrare și destinate implementării măsurilor de intervenție în agricultură, în condițiile legii.

Sursele financiare alocate pentru subvenționarea măsurii sus menționate, sunt din Fondului Național pentru Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Terminologia utilizată pentru măsura descrisă în acest Ghid este următoarea:

Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural – totalitatea mijloacelor bugetare destinate subvenționării în agricultură și mediul rural;

Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură – autoritate administrativă în subordinea Ministerului Agriculturii Industriei Alimentare, responsabilă de gestionarea eficientă a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, inclusiv a surselor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare;

Mediu rural – sate sau comune, inclusiv orașe cu o populație de până la 10000 de locuitori cu statut de rezident, conform ultimului recensământ al populației și al locuințelor efectuat;

Dezvoltare rurală – proces deliberat de schimbări sociale, economice, culturale și de mediu durabile, menite să îmbunătățească calitatea vieții în mediul rural;

Activitate agricolă – producere, creștere sau cultivare de produse agricole, mulsul, creșterea și deținerea animalelor în scopuri agricole, prelucrarea primară/finită a produselor agricole de origine vegetală sau animală, menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu;

Exploatație – ansamblul unităților economice utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul Republicii Moldova;

Criterii de eligibilitate – condiții obligatorii pentru solicitantul de subvenții;

Plata complementară - este o subvenție, acordată într-o singură tranșă, pentru suportarea costurilor curente sau pentru suportarea pierderilor de venit;

Măsură/submăsură de subvenționare – direcție principală în sectorul agroindustrial sau în mediul rural, susținută financiar de stat, care contribuie la realizarea unuia sau mai multor obiective ale politicii de dezvoltare agricolă și rurală;

Subvenție – plată nerambursabilă și neimpozabilă, acordată din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru realizarea scopului prevăzut de legea subvenționării;

Solicitant de subvenție – unul dintre subiecții specificați mai jos, care a adresat o cerere de subvenționare:

1) **Fermier** – persoană fizică sau juridică ori un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin, a cărei/căror exploatare este situată pe teritoriul Republicii Moldova și care desfășoară activități agricole;

Fermierii se clasifică în următoarele categorii și întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) *fermier micro – fermier care are cel mult 9 salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei;*

b) *fermier mic – fermier care are cel mult 49 de salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei;*

c) *fermier mijlociu – fermier care are cel mult 249 de salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei;*

d) *fermier mare – fermier care depășește cumulativ condițiile stabilite pentru fermierul mijlociu;*

2) persoanele juridice sau fizice care desfășoară activități în mediul rural sau activități agricole, altele decât fermierul;

3) unitățile administrativ-teritoriale;

4) grupurile de acțiune locală;

5) organizațiile din domeniul cercetării și inovării și instituțiile de învățământ cu profil agroindustrial.

Beneficiar de subvenție – solicitantul de subvenție a cărui cerere de subvenționare a fost evaluată pozitiv și autorizată spre plată de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură;

Grant – contribuție financiară sau tehnică nerambursabilă, oferită unui subiect al subvenționării din partea unui donator, inclusiv străin, pentru dobândirea de bunuri, servicii sau lucrări;

Date neveridice – informații conținute în documentele anexate la cererea de solicitare a subvenției, dar care nu corespund realității, constatate în procesul examinării dosarelor de subvenționare sau controalelor, referitoare la volumul și cantitatea lucrărilor/bunurilor supuse subvenționării, suprafețelor plantațiilor înființate etc;

Listă de interdicție a beneficiarilor de subvenții – listă ținută de AIPA, ce cuprinde informații despre subiecții subvenționării care, în procedura de acordare a subvenției, au săvârșit contravenții sau infracțiuni constatate printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței de judecată sau care au contribuit la emiterea unui act administrativ favorabil ilegal sau la încheierea unui contract administrativ de subvenționare ilegal.

ABREVIERI UTILIZATE

AIPA – Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură

MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

FNDAMR - Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural

ST – Subdiviziune Teritorială a AIPA

Subvenții

II. DESCRIEREA MĂSURII

Domeniul de intervenție în cadrul prezentei măsuri - stimularea accesării creditelor investiționale sau creditelor pentru achiziționarea mijloacelor circulante utilizate în cadrul exploatațiilor deținute, obținute de la bănci sau organizații de creditare nebankară înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova.

În cadrul prezentei măsuri, subiecți ai subvenționării pot fi fermierii și/sau asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigare.

Măsura SC_5.1 are doua domenii de intervenție în dependență de creditul accesat de către solicitant și modul de utilizare a creditului, condiții specificate expres în **Hotărârea Guvernului nr.464/2023³**.

Creditul investițional accesat va fi folosit exclusiv doar pentru achitarea bunurilor sau lucrărilor jos menționate:

- 1) sistem de suport;
- 2) module de seră, peliculă, alte materiale pentru construcția/reconstrucția de sere, solarii sau tuneluri;
- 3) utilaj tehnologic, materiale de construcție pentru dezvoltarea infrastructurii, precum și pentru utilarea sau renovarea exploatației agricole;
- 4) construcția, reconstrucția, extinderea sau dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice sau a pensiunilor vitivinicole;
- 5) utilaj sau echipament tehnologic pentru:
 - a) dotarea fermelor zootehnice;
 - b) dezvoltarea infrastructurii postrecoltare sau prelucrare primară;
 - c) sisteme de irigare, antigrindină sau antiploaie;
- 6) procurare de animale;
- 7) tehnică sau utilaj agricol destinate efectuării lucrărilor agricole.

Creditul accesat pentru achiziționarea mijloacelor circulante este folosit exclusiv doar pentru achitarea următoarelor bunuri:

³ **Hotărârea Guvernului nr. 464 din 05.07.23** cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din FNDAMR. Publicat: 15 iulie 2023 în Monitorul Oficial, nr. 246-248, art. nr.: 601.

**Creditele overdraft și revolving
nu sunt eligibile,
indiferent de sursa lor!**

- 1) semințe, material săditor;
- 2) combustibil sau lubrifianți;
- 3) fertilizanți sau produse fitosanitare;
- 4) medicamente de uz veterinar imunologice, echipament de vaccinare pentru sectorul zootehnic;
- 5) furaje.

Mărimea subvenției se calculează conform următoarei formule:

$$\underline{S = D \times K}$$

unde:

S – suma subvenției (în lei), a cărei valoare nu va fi mai mare decât valoarea dobânzii achitate;

D – suma dobânzii achitate conform contractului de credit, împrumut sau leasing;

K – coeficientul stabilit prin raportul dintre suma folosită exclusiv în scopurile accesării creditelor investiționale sau creditelor pentru achiziționarea mijloacelor circulante utilizate în cadrul exploatațiilor deținute și suma creditului obținut;

Suma maximală anuală a subvenției acordate unui singur beneficiar în cadrul prezentei măsuri constituie:

- 1) 300 mii de lei pentru fermieri;**
- 2) 500 mii de lei pentru fermierii din sectorul zootehnic;**
- 3) 700 mii de lei pentru grupurile de producători, cooperativele de întreprinzător și asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații.**

III. CRITERIILE DE ELIGIBILITATE

Pentru a fi eligibil și a întruni criteriile minime obligatorii specifice cererii de solicitare a subvenției complementare pentru rambursarea ratei dobânzii, solicitantul trebuie să întrunească, în primul rând, condiții generale de eligibilitate, după cum urmează:

- 1) nu se află în proces de insolabilitate/lichidare;
- 2) nu au restanțe la bugetul public național;
- 3) și-au asumat obligația de a respecta condiționalitățile;
- 4) nu sunt incluși în Lista de interdicție a subiecților subvenționării;
- 5) nu sunt persoane juridice ai căror fondatori, acționari, asociați, administratori, beneficiari efectivi sunt înregistrați ori își au reședința în jurisdicții care nu implementează standarde internaționale de transparență.

Costuri, bunuri și servicii neeligibile pentru subvenții

Nu sunt eligibile pentru subvenții:

- a) bunurile și serviciile dobândite de la persoane afiliate subiectului subvenționării;
- b) bunurile achiziționate second-hand;
- c) porțiunile de grant;
- d) comisioanele bancare, costurile garanțiilor bancare și cheltuielile similare;
- e) costurile de schimb valutar, taxele și pierderile ocazionate de schimburile valutare;
- f) achitățile efectuate în cadrul contractelor de schimb sau de cesiune, stingerea obligațiilor prin compensare, precum și achitățile efectuate către persoanele juridice înregistrate sau cu reședința în jurisdicții care nu implementează standarde internaționale de transparență.

În cadrul prezentei forme de subvenționare sunt eligibile costurile suportate începând cu data de 1 octombrie a anului precedent celui de depunere a cererii de subvenționare și în anul depunerii cererii de subvenționare.

NOTĂ: În cazul în care solicitantul de subvenții este inclus în Lista de interdicție a beneficiarilor de subvenții – cererea de solicitare a subvenției **va fi respinsă** de subdiviziunea teritorială AIPA⁴.

⁴ Lista de interdicție a beneficiarilor de subvenții agricoli poate fi accesată la linkul: <http://aipa.gov.md/sites/default/files/document/Lista%20de%20interdicție.pdf>

IV. DOCUMENTELE OBLIGATORII ȘI SUPLIMENTARE

Documentele necesare pentru depunerea dosarului de solicitare a subvenției pentru Măsura *SC_5.1 Stimularea accesării creditelor investiționale sau pentru mijloace circulante* sunt:

- 1) cererea de solicitare a subvenției pentru măsura respectivă⁵;
- 2) copia de pe contractul de credit/împrumut/leasing;
- 3) certificat eliberat de către bănci sau organizații de creditare nebancară privind direcțiile de utilizare a creditului și suma dobânzii achitate în perioada de referință, pentru bunurile sau lucrările specificate la punctele 10 și 11, conform modelului aprobat prin ordin al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare⁶;
- 4) borderoul ordinelor sau notelor de plată ce atestă achitarea dobânzii pentru perioada de referință, completat și eliberat de către bancă sau organizația de creditare nebancară, conform modelului aprobat prin ordin al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare⁷;
- 5) dovada deținerii statutului de grup de producători recunoscut, cooperativă de întreprinzător sau fermier din sectorul zootehnic, după caz;
- 6) dovada deținerii contului bancar în lei moldovenești deschis la o bancă comercială din Republica Moldova;
- 7) declarație pe propria răspundere privind clasificarea fermierului (doar pentru solicitantul de subvenții care este catalogat ca fermier⁸);
- 8) declarația pe propria răspundere privind veridicitatea informației și a documentelor prezentate, conform modelului aprobat⁹.

În cazul *depunerii cererii de retragere a dosarului de subvenționare*, examinarea acestuia se finisează, iar dosarul va obține statut de **dosar retras**, cu arhivarea sa ulterioară.

⁵ Anexa menționată poate fi accesată și de pe pagina web a AIPA: <https://www.aipa.gov.md/ro/ghid-solicitant-subventii-complementare>

⁶ Anexa menționată poate fi accesată și de pe pagina web a AIPA: <https://www.aipa.gov.md/ro/ghid-solicitant-subventii-complementare>

⁷ Anexa menționată poate fi accesată și de pe pagina web a AIPA: <https://www.aipa.gov.md/ro/ghid-solicitant-subventii-complementare>

⁸ Anexa menționată poate fi accesată și de pe pagina web a AIPA: <https://www.aipa.gov.md/ro/ghid-solicitant-subventii-complementare>

⁹ Anexa menționată poate fi accesată și de pe pagina web a AIPA: <https://www.aipa.gov.md/ro/ghid-solicitant-subventii-complementare>

Este de menționat că **NU** pot fi retrase dosarele de subvenționare în privința cărora există o decizie adoptată deja (ordin de respingere, act de inspecție) sau în care au fost constatate iregularități stabilite (prezentarea datelor denaturate, etc).

V. PROCEDURA DE DEPUNERE A CERERII DE SUBVENȚIONARE

Cererea de solicitare a subvenției se depune de către solicitantul de subvenție sau de reprezentantul acestuia în mod prioritar în format electronic, prin intermediul mijloacelor electronice, sau pe suport de hârtie, la sediul subdiviziunii teritoriale a Agenției, din raza teritorială în care s-a efectuat investiția (<https://aipa.gov.md/ro/sectii-servicii-teritoriale>).

NOTĂ: Solicitanții de subvenții pentru măsura **SC_5.1 Stimularea accesării creditelor investiționale sau pentru mijloace circulante** au posibilitatea de a depune cererea on-line, prin intermediul mijloacelor electronice, la adresa:

<https://e-aipa.gov.md/home>

Pentru depunerea electronică a cererii de subvenționare la măsura respectivă, solicitantul trebuie să dispună de semnătură electronică!

Cererile de subvenționare se depun în perioada **1 februarie – 30 septembrie**. Dacă, solicitantul, din diverse motive, va depune cererea de subvenționare în afara termenului indicat, aceasta va fi respinsă.

Solicitantul depune dosarul împreună cu toate documentele specificate la capitolul IV al prezentului ghid. Dosarul se depune sigilat și numerotat, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea actelor atașate, precum și semnat pe fiecare pagină de către solicitant. Documentele în copii trebuie să conțină mențiunea „conform originalului” și ștampila ST AIPA.

Dacă, în urma verificării dosarului de subvenționare sau a investiției, reprezentantul ST al Agenției constată abateri sau neconformități de la prevederile Regulamentului, care conduc la imposibilitatea examinării, în continuare, a cererii de solicitare a subvenției, acesta notifică solicitantul cu privire la neconformitatea stabilită, acordându-i un termen rezonabil pentru înlăturarea acestora.

Solicitantul de subvenție este obligat, în interiorul termenului stabilit în notificare, să se conformeze cerințelor înaintate. Dacă solicitantul nu reușește să înlăture neconformitățile stabilite, Agenția poate constata renunțarea tacită la procedură.

În cazul în care solicitantul de subvenție nu se conformează cerințelor din notificare în termenele stabilite, Agenția emite ordinul de respingere a cererii pentru cel puțin una din următoarele cauze:

- a) solicitantul de subvenție nu este subiectul măsurii/submăsurii de subvenționare;
- b) solicitantul de subvenție a atins plafonul anual maxim de subvenții în cadrul unei forme de subvenționare;
- c) solicitantul de subvenție nu îndeplinește condițiile generale sau condițiile specifice de subvenționare și/sau condițiile de plată.

Procedura administrativă trebuie finalizată în termen de 45 de zile, care începe a curge de la data depunerii cererii de subvenționare complete.

După finalizarea procedurii administrative care presupune inclusiv și întocmirea fișei de calcul ¹⁰, Agenția comunică subiectului subvenționării emiterea actului administrativ. Actul administrativ favorabil este comunicat public, prin publicarea ordinului de autorizare a plății pe site-ul Agenției.

IMPORTANT: *Fără a aduce atingere prevederilor Codului administrativ, Agenția va suspenda executarea actului administrativ, în cazul epuizării mijloacelor financiare distribuite din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.*

Actul administrativ individual neexecutat de Agenție pe parcursul anului de gestiune, din lipsă de mijloace financiare, vor fi executate din mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin legea bugetului de stat pentru anul următor și acesta va avea prioritate la plată.

¹⁰ Anexa menționată poate fi accesată și de pe pagina web a AIPA: <https://www.aipa.gov.md/ro/ghid-solicitant-subventii-complementare>